

PATVIRTINTA
Jurbarko Naujamiesčio
progimnazijos direktoriaus
2023 m. spalio 31 d.
įsakymu Nr. VI-384

JURBARKO NAUJAMIESČIO PROGIMNAZIJOS

MOKINIŲ, KURIE MOKOSI PAGAL BENDROJO UGDYMO PROGRAMAS, MOKYMO SI PASIEKIMŲ VERTINIMO IR VERTINIMO REZULTATŲ PANAUDOJIMO TVARKOS APRAŠAS

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Mokinių, kurie mokosi pagal bendrojo ugdymo programas, mokymosi pasiekimų vertinimo ir vertinimo rezultatų panaudojimo tvarkos aprašas (toliau – Aprašas) apibrėžia mokinių mokymosi pasiekimų vertinimo tikslus ir būdus, vertinimo lygmenis ir principus, mokinių įgytų kompetencijų vertinimą ir vertinimo rezultatų panaudojimo tvarką. Šiame Apraše mokinių mokymosi pasiekimai apima ir mokymosi pažangą, tai yra mokinio nuolatinį augimą ir judėjimą išsikeltų mokymosi tikslų link, bei ugdymo rezultatus, kurie atspindi mokinių įgytas kompetencijas.

2. Mokinio įgytų kompetencijų vertinimas yra integrali ugdymo proceso dalis. Vertinimas suprantamas kaip mokytojo ir mokinio tarpusavio sąveika, kurios metu kaupiama informacija apie mokinio mokymąsi, pažangą ir įvairiais būdais teikiamas grįžtamasis ryšys mokiniui apie jo pasiekimus, pateikiamos rekomendacijos dėl tolesnio mokymosi.

3. Mokymosi pasiekimų vertinimo procesas grindžiamas vertybiniais orientyrais, leidžiančiais atskleisti mokinių visapusiškus gebėjimus tinkamiausiu būdu ir sudaryti galimybes juos plėtoti.

4. Aprašas sudarytas vadovaujantis Pradinio, pagrindinio ir vidurinio ugdymo programų aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro 2023 m. balandžio 20 d. įsakymu Nr. V-570 „Dėl Pradinio, pagrindinio ir vidurinio ugdymo programų aprašo patvirtinimo“, Lietuvos higienos norma HN 21:2017 „Mokykla, vykdanči bendrojo ugdymo programas. Bendrieji sveikatos saugos reikalavimai“, patvirtinta Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2011 m. rugpjūčio 10 d. įsakymu Nr. V-773 „Dėl Lietuvos higienos normos HN 21:2017 „Mokykla, vykdanči bendrojo ugdymo programas. Bendrieji sveikatos saugos reikalavimai“ patvirtinimo“ (toliau – Higienos norma), Pradinio ir Pagrindinio ugdymo bendrosiomis programomis, patvirtintomis Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2008 m. rugpjūčio 26 d. įsakymu Nr. ISAK-2433 „Dėl Pradinio ir pagrindinio ugdymo bendrųjų programų patvirtinimo“, Pradinio, pagrindinio ugdymo bendrosiomis programomis, patvirtintomis Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro 2022 m. rugpjūčio 24 d. įsakymu Nr. V-1269 „Dėl Priešmokyklinio, pradinio, pagrindinio ir vidurinio ugdymo bendrųjų programų patvirtinimo“, Nuosekliojo mokymosi pagal bendrojo ugdymo programas tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2005 m. balandžio 5 d. įsakymu Nr. ISAK-556 „Dėl Nuosekliojo mokymosi pagal bendrojo ugdymo programas tvarkos aprašo patvirtinimo“.

5. Šiame apraše naudojamos sąvokos:

Vertinimas – nuolatinis informacijos apie mokinio mokymosi pažangą ir pasiekimus kaupimo, interpretavimo ir apibendrinimo procesas.

Įvertinimas – vertinimo proceso rezultatas, konkretus sprendimas apie mokinio pasiekimus ir padarytą pažangą.

Įsivertinimas – tai mokinio sprendimas, baigus pamokų ciklą, etapą, pusmetį, apie daromą savo pažangą, remiantis savistaba, dabartinių pasiekimų lyginimu su ankstesniais, tolimesnių mokymosi tikslų bei jų siekimo strategijų numatymas.

Vertinimo refleksija – tai savo veiklų pamokoje apmąstymas, uždavinio įgyvendinimo pamatavimas, tolimesnių veiksmų numatymas.

Vertinimo informacija – įvairiais būdais iš įvairių šaltinių surinkta informacija apie mokinio mokymosi patirtį, jo pasiekimus ir daromą pažangą (žinias ir supratimą, gebėjimus, nuostatas).

Individualios pažangos (idiografinis) vertinimas – vertinimo principas, pagal kurį lyginant dabartinius mokinio pasiekimus su ankstesniaisiais stebima ir vertinama daroma pažanga.

Apibendrinamasis vertinimas siejamas su mokymosi pasiekimų pripažinimu, juo siekiama nustatyti atliktos užduoties ir veiklos kokybę tam tikro standarto atžvilgiu. Apibendrinamasis vertinimas visuomet atliekamas pasibaigus tam tikram mokymosi etapui. Instituciniu lygmeniu išskiriamas progimnazijos vidinis ir išorinis apibendrinamasis vertinimas.

Trumpesnio periodo apibendrinamasis vertinimas – mokinio atsiskaitymas už sutartos apimties mokymosi laikotarpį.

Ilgesnio periodo apibendrinamasis vertinimas – mokytojo apibendrinti ilgesnio periodo rezultatai ir mokinio darbo įvertinimas per pusmetį arba mokslo metus.

Diagnostinis vertinimas – vertinimas, kuriuo naudojamosi siekiant išsiaiškinti mokinio pasiekimus ir padarytą pažangą baigus temą ar kurso dalį, kad būtų galima numatyti tolesnio mokymosi galimybes, suteikti pagalbą įveikiant sunkumus.

Formuojamasis vertinimas – nuolatinis vertinimas ugdymo proceso metu, teikiant mokiniui informaciją (dažniausiai žodžiu, o esant reikalui ir raštu, t. y. parašant komentarą) apie jo mokymosi eigą, esamus pasiekimus ir nesėkmes, skatina mokinius mokytiis analizuoti esamus pasiekimus ar mokymosi spragas, sudaro galimybes mokiniams ir mokytojams geranoriškai bendradarbiauti.

Adaptaciniu laikotarpiu taikomas formuojamasis (neformalus) vertinimas. Jo paskirtis padrasinti, paskatinti mokinius, formuoti teigiamą požiūrį į savo mokymąsi.

Kontrolinis darbas – mokinio žinioms, gebėjimams, įgūdžiams patikrinti skirtas ir formaliai vertinamas raštu atliekamas darbas, kuriam atlikti skiriama ne mažiau kaip 30 minučių, apie kurį informuojama iš anksto.

Savarankiškas darbas, testas – pamokos ar kelių pamokų žinių taikymo tikrinimas, trunkantis mažiau nei 30 min., apie kurį nebūtina informuoti iš anksto.

Kaupiamasis vertinimas – tai informacijos apie mokinio mokymosi pasiekimus ir (ar) pažangą kaupimas suminiais balais ar ženklais, kurie numatytu laiku konvertuojami į pažymį (įskaitą).

Vertinimo kriterijai – pagal pradinio ir pagrindinio ugdymo bendrosiose programose pateiktus apibendrintus kokybinius mokinių žinių, supratimo ir gebėjimų vertinimo aprašus numatyti mokinių pasiekimų vertinimo lygiai (aukštesnysis, pagrindinis, patenkinamas, slenkstinis, nepatenkinamas).

Pažymys – skaitmeniu nusakytas vertinimas pagal dešimties balų sistemą.

Taškai – pasiekimų vertinimo matas, kuris naudojamas įvairiuose atsiskaitymuose.

Įskaityta – mokėjimo įvertinimas įrašu, kuris rašomas, jeigu mokinys pasiekė dalyko programoje numatytą žinių, supratimo ir gebėjimų slenkstinį lygį.

Neįskaityta – mokėjimo įvertinimas įrašu, kuris rašomas, jeigu mokinys nepasiekė slenkstinio lygio.

Atleista – įrašas rašomas, jeigu mokinys yra atleistas pagal gydytojo rekomendaciją, pažymą ar progimnazijos direktoriaus įsakymą.

II SKYRIUS

VERTINIMO TIKSLAI, UŽDAVINIAI IR BŪDAI

6. Išskiriami trys pagrindiniai mokinių mokymosi pasiekimų vertinimo tikslai:

6.1. padėti mokytis. Vertinimas ugdymo procese skirtas informacijai apie mokinių pasiekimus kaupti. Sukaupta informacija padeda suprasti, kaip formuojasi prasminiai ryšiai tarp mokinio turimos ir naujai įgytos patirties, apmąstyti mokymosi eigą, sėkmių ir nesėkmių priežastis. Šios informacijos pagrindu mokytojo teikiamas grįžtamasis ryšys padeda mokiniui kryptingai mokytis bei įveikti nesėkmes;

6.2. pripažinti ir sertifikuoti rezultatus. Šiuo tikslu siekiama nustatyti mokinių mokymosi pasiekimų lygį pasibaigus tam tikram mokymosi laikotarpiui (trumpesnės trukmės mokymosi etapui, pusmečiui, baigus programos dalį arba visą programą). Šiam tikslui pasiekti kaupiama informacija apie mokinio pasiekimus konkrečiu laikotarpiu;

6.3. valdyti ugdymo proceso kokybę. Šis tikslas orientuotas į progimnazijos veiklos tobulinimą ir yra būtinas progimnazijos sprendimams priimti.

7. Vertinimo uždaviniai:

7.1. padėti mokiniui pažinti save, suprasti savo stipriąsias ir silpnąsias puses, įsivertinti savo pasiekimų lygį, kelti mokymosi tikslus;

7.2. padėti mokytojui išvelgti mokinio mokymosi galimybes, nustatyti problemas ir spragas, diferencijuoti ir individualizuoti darbą, parinkti ugdymo turinį ir metodus;

7.3. suteikti tėvams (globėjams, rūpintojams) informaciją apie vaiko mokymąsi.

8. Mokymosi pasiekimų vertinimo tikslams ir uždaviniams įgyvendinti naudojami šie vertinimo būdai:

8.1. formuojamasis vertinimas užtikrina svarbiausio mokinių pasiekimų vertinimo tikslo – padėti mokytis – įgyvendinimą. Pažymiai vertinant formuojamuoju būdu nerašomi. Formuojamasis vertinimas apima:

8.1.1. esamos mokymosi situacijos diagnozavimą, siekiant tikslingai pasirinkti tinkamą mokymo strategiją, mokymosi turinį, mokinių veiklą ir kt.;

8.1.2. sąlygų mokiniams mokytis ir pademonstruoti, ką jie išmoko, sudarymą, leidžiančių kiekvienam mokiniui atskleisti savo potencialą;

8.1.3. tolesnį mokymąsi, stimuliuojančio grįžtamojo ryšio teikimą. Grįžtamasis ryšys turi būti konkretus ir orientuotis į mokinio atliekamą užduotį, jis turi teikti kokybinę informaciją, galinčią padėti mokiniui geriau atlikti jo darbą;

8.1.4. sąlygų mokiniams mokytis su bendraklasiais ir iš bendraklasių užtikrinimą. Mokymasis yra socialinė ir kultūrinė praktika, todėl mokiniai daug išmoksta vieni iš kitų, nes bendraudami su bendraamžiais yra atviresni, nepatiria baimės ir nerimo jausmo;

8.1.5. mokinių skatinimą permąstyti savo mokymosi patirtį ir įsivertinti pasiektą rezultatą. Mokymasis yra sąmoninga mokinio veikla, todėl mokytojas turi aktualizuoti mokymosi turinį, padėti mokiniui atrasti asmeninę mokymosi prasmę;

8.2. apibendrinamasis vertinimas. Apibendrinamajam vertinimui naudojami pažymiai, pasiekimų lygiai arba kiti simboliai. Tinkamai įgyvendinamas apibendrinamasis vertinimas turi:

8.2.1. būti prasmingas – visos suinteresuotos pusės, įskaitant mokinius ir jų tėvus (globėjus, rūpintojus), turi aiškiai suprasti, kokia mokymosi rezultatų prasmė, ką reiškia gauti mokymosi rezultatai, ką reikėtų daryti toliau;

8.2.2. atitikti švietimo, mokslo ir sporto ministro tvirtinamose bendrosiose programose suformuluotus tikslus, apibrėžiančius, ką mokiniai turi mokėti, suprasti ir gebėti atlikti naudodami įgytas žinias;

8.2.3. remtis kriterijais ir pasiekimų lygių aprašais. Siekdami mokinių mokymosi rezultatų palyginamumo, mokytojai vienodai interpretuoja pasiekimų lygių reikalavimus;

8.2.4. sudaryti galimybę išmokti. Mokiniam prieš atsiskaitymą, vertinamą pažymiu turi būti sudarytos sąlygos išmokti tai, kas bus vertinama, ir gauti grįžtamąjį ryšį apie tai, kaip jiems sekasi;

8.2.5. tikrinti mokinių mokymosi pažangą kelis kartus ir skirtingais vertinimo įrankiais; sprendimas apie mokinių gebėjimus turi būti grįstas daugiau nei vienu vertinimo būdu;

8.2.6. vadovautis aiškia vertinimo skale. Ji turi būti suprantama visoms suinteresuotoms pusėms;

8.2.7. remtis įrodymais. Pažymiai turi būti grįsti mokymosi įrodymais, sukauptais per tam tikrą laikotarpį;

8.2.8. vertinti už tai, ką mokinys atliko, o ne už tai, ko neatliko.

9. Mokinių mokymosi pasiekimų patikrinimai organizuojami ugdymo kokybės valdymo tikslais. Nacionalinė švietimo agentūra vykdo nacionalinius mokinių pasiekimų patikrinimus (toliau – NMPP). NMPP tikslas – surinkti duomenis apie ilgesnio laikotarpio mokinių mokymosi rezultatus. NMPP rezultatai nėra konvertuojami į pažymius.

10. Vertinimas ugdymo procese apima formuojamąjį ir apibendrinamąjį vertinimą. Progimnazijoje taikomos formuojamojo ir apibendrinamojo vertinimo praktikos palaiko mokymąsi, dera tarpusavyje ir užtikrina sąlygas visiems Aprašo 6 punkte įvardintiems vertinimo tikslams realizuoti.

III SKYRIUS

MOKINIŲ MOKYMOŠI PASIEKIMŲ VERTINIMO LYGMENYS

11. Vertinimas progimnazijoje įgyvendinamas asmeniniu (mokinio), tarpasmeniniu (kelių mokinių), bendruomeniniu (klasės ir mokyklos) ir nacionaliniu lygmenimis, kurie dera tarpusavyje ir sudaro bendrą sistemą:

11.1. asmeninis (mokinio) lygmuo apima mokinio konkrečių mokymosi pasiekimų įsivertinimą. Įsivertinimas yra planuojamas ir įgyvendinamas padedant mokytojui. Įsivertinimo metodai bei priemonės pa(si)renkami atsižvelgiant į individualius mokinio poreikius, polinkius bei galimybes. Mokinių įsivertinimas ir ilgalaikis pažangos stebėjimas ugdo savivaldaus mokymosi gebėjimus;

11.2. tarpasmeninis (kelių mokinių) lygmuo apima mokinių tarpusavio įsivertinimą pagal konkrečias kompetencijas. Į(si)vertinimas yra planuojamas ir įgyvendinamas padedant mokytojui. Įsivertinimo metodai bei priemonės pa(si)renkami atsižvelgiant į mokinių tarpusavio santykius, darbo mažesnėse ar didesnėse grupėse patirtį, grupių dinamiką ir kitas svarbias porų ir / ar grupių charakteristikas;

11.3. bendruomeninis klasės lygmuo apima mokytojo planuojamą ir įgyvendinamą mokinių pasiekimų vertinimą, siekiant visų trijų tikslų – padėti mokytis, pripažinti ir sertifikuoti rezultatus, valdyti mokymo(si) kokybę. Mokinių pasiekimų vertinimo būdai, metodai bei priemonės pa(si)renkami atsižvelgiant į mokymo(si) tikslus, konkretaus mokomojo dalyko specifiką. Siekdamas adekvataus ir veiksmingo kompetencijų vertinimo, mokytojas atsižvelgia į visos klasės ir kiekvieno mokinio poreikius, polinkius bei galimybes ir prasmingai derina visus vertinimo būdus. Mokytojai

įgyvendina kompetencijomis grįstus uždavinius pasiūlydami mokiniams atlikti turtingas užduotis, atskleidžiančias kompetencijų raišką;

11.4. bendruomeninis progimnazijos lygmuo apima pedagoginės bendruomenės sukurtą tvarką, derančią su nacionalinio lygmens dokumentais. Siekdami diegti mokslu grįstą pažangią mokinių pasiekimų vertinimo praktiką, pedagoginės bendruomenės nariai bendradarbiaudami tobulina profesines kompetencijas, kolegialiai priima sprendimus, drauge kuria bei palaiko vertinimo kultūrą bendruomenėje;

11.5. nacionalinis lygmuo apima išorinį vertinimą, vykdomą išsilavinimui patvirtinti, bei mokymosi pasiekimų stebėseną, mokymosi duomenų analizę, išvadų darymą bei rekomendacijų teikimą siekiant geresnės ugdymo kokybės.

IV SKYRIUS

MOKINIŲ ĮGYTŲ KOMPETENCIJŲ VERTINIMAS

12. Įvairiapusė ir dinamiška kompetencijos apibrėžtis suponuoja, kad kompetenciją galima pamatyti, t. y. atpažinti konkrečioje veikloje. Turiningas progimnazijos gyvenimas užtikrina, kad mokiniai ugdomi kompetencijas atlikdami užduotis pamokų metu ir dalyvaudami kitose ugdomosiose veiklose. Todėl, vertindami mokinių įgytas kompetencijas, mokytojai vadovaujasi nuostata, kad:

12.1. ugdant mokinių kompetencijas dalyku, jos vertinamos kartu su dalykiniais pasiekimais;

12.2. mokinių kompetencijos, įgytos dalyvaujant socialinėse, pilietinėse, kultūrinėse ir kitose ugdomosiose veiklose, vertinamos progimnazijos nustatyta tvarka, pvz., kaupiant mokinio veiklų aplanką, fiksuojant mokinių pasiekimų informaciją elektroniniame dienyne ar kitais būdais.

13. Mokinio įgytoms kompetencijoms vertinti naudojami formuojamojo ir apibendrinamojo vertinimo būdai. Formuojamasis mokinio įgytų kompetencijų vertinimas skatina individualią pažangą ir kompetencijų ugdymą, todėl jam ugdymo procese skiriama daugiausia laiko ir dėmesio. Sukaupta informacija ir kiti mokinių įgytų kompetencijų įrodymai tam tikro mokymosi etapo pabaigoje apibendrinami pažymiu, pasiekimų lygiu, žodiniu ar rašytiniu komentaru.

14. Planuojant mokinių įgytų kompetencijų vertinimą numatomas mokymosi kelias, vedantis ugdymo siekinių link: pradedama nuo ugdymo siekinio identifikavimo ir jo suskaidymo į mažesnius žingsnius, kurie mokiniams padėtų artėti prie iš(si)kelto tikslo, po to planuojamas mokymosi turinys, numatant mokymosi užduotis ir parenkant veiklas:

14.1. ugdymo siekinių numatymas. Vadovaujantis bendrosiomis programomis ir atsižvelgiant į mokinių mokymosi poreikius, klasės kontekstą ir progimnazijos kultūrą, apibrėžiami konkretūs ugdymo siekiniai;

14.2. mokymosi žingsnių ir požymių planavimas. Numatoma, kokie mokymosi požymiai parodys, kad mokiniai, sėkmingai įveikdami mažesnius žingsnius, kryptingai juda link užsibrėžto siekinio;

14.3. mokymosi užduočių ir veiklų parinkimas. Mokinių įgytų kompetencijų ugdymo pagrindas yra prasmingos veiklos ir turtingos užduotys. Jomis laikomos probleminės, tiriamosios, analitinės, projektinės ir kt. užduotys bei veiklos. Joms įgyvendinti pasitelkiami įvairūs mokymosi šaltiniai bei aplinkos, svarstomi mokiniams aktualūs klausimai bei problemos ir mokomasi skirtingose aplinkose.

15. Mokinio įgytoms kompetencijoms vertinti svarbus veiksmingas grįžtamasis ryšys. Tai yra mokiniui teikiama informacija apie jo pasiekimus ir mokymosi kelią ugdymo (pamokų) metu ir dalyvaujant socialinėse, pilietinėse, kultūrinėse bei kitose progimnazijos ugdomosiose veiklose. Grįžtamasis ryšys yra abipusis. Teikdami grįžtamąjį ryšį mokytojai palaiko mokinius, skatina būti

atvirus, ieškoti, nebijoti klysti. Mokiniui svarbu sužinoti, ką ir kaip jam reikėtų tobulinti savo mokymosi procese, kad darytų pažangą ir gerėtų jo mokymosi pasiekimai:

15.1. grįžtamasis ryšys teikiamas įvairiomis formomis pagal poreikį (žodžiu, raštu, neverbaline kalba) ir skatina mokinių pasitikėti savo jėgomis, siekti geresnių rezultatų, motyvuoti mokytis;

15.2. progimnazijoje susitarta dėl šių bendrų principų teikiant grįžtamąjį ryšį:

15.2.1. informacija apie mokymąsi pateikiama informatyvi, asmeniškai ir skatinanti kiekvieną mokinių siekti asmeninės pažangos;

15.2.2. mokinio rezultatai lyginami su jo paties, o ne su bendraklasiais;

15.2.3. grįžtamojo ryšio metu aptariami tiek tinkami, tiek keistini mokinio mokymosi aspektai, siekiama abipusio dialogo, padedančio mokytojams pasirinkti tinkamesnes mokymo strategijas, o mokiniams – siekti optimalios asmeninės sėkmės, taisyti mokymosi spragas;

15.2.4. grįžtamąjį ryšį būtina suteikti už pastangas, bendradarbiavimą, o ne vien tik už pasiektus rezultatus;

15.2.5. grįžtamasis ryšys teikiamas pamokoje (atlikus užduotį), po atsiskaitomojo darbo (baigus temą, skyrių ir kt.);

15.3. grįžtamasis ryšys teikiamas pasitelkiant vertinimo įrankius, fiksuojančius kompetencijos augimą, pvz.: pasiekimų aprašus, mokinių įsivertinimo aprašus, klausimynus (atvirų klausimų ir klausimų su atsakymais pasirinkimu) ir kt.;

15.4. mokinio įgytoms kompetencijoms vertinti pasitelkiamas kaupiamasis vertinimas, kuris remiasi mokytojo kokybiniais pastebėjimais apie mokinio daromą pažangą, fiksuojamais mokytojui patogia forma, kuriais remdamasis prireikus jis galėtų pagrįsti savo sprendimą apie galutinį apibendrintą mokinio pasiekimų vertinimą.

16. Pažymys yra konstatuojamojo pobūdžio grįžtamojo ryšio forma, tačiau mokinio įgytos kompetencijos pažymiu nevertinamos.

V SKYRIUS

MOKINIŲ MOKYMOŠI PASIEKIMŲ VERTINIMO REZULTATŲ PANAUDOJIMAS

17. Vertinimo rezultatų panaudojimą nusako vertinimo tikslas, todėl užtikrinama, kad rezultatai, gauti vertinant mokinių pasiekimus pasirinktu būdu, naudojami pagal paskirtį, ugdymo procesui tobulinti: padėti mokytis, patvirtinti rezultatus ir išsilavinimą, stebėti ir valdyti ugdymo kokybę.

18. Formuojamuoju būdu vertinamas kasdienis mokymasis ir mokinio pažanga, kurio metu sukaupta informacija naudojama kasdieniam mokymosi procesui stebėti, planuoti ir jį tobulinti. Tai kokybinio pobūdžio informacija, todėl vengiama ją transformuoti į pažymius ar kitus skaičiais reiškiamus įvertinimus.

19. Vertinant pasiekimus apibendrinamuoju būdu, mokinių rezultatai yra naudojami mokinio pasiekimų lygiui nustatyti, užfiksuoti ir vėliau panaudoti rezultatams įskaityti ir įgytam išsilavinimui patvirtinti.

20. Nacionalinių ir tarptautinių pasiekimų patikrinimų rezultatai naudojami progimnazijos, savivaldybės, nacionalinio lygmens rezultatams stebėti ir ugdymo kokybei užtikrinti, reikiamiems vadybiniais sprendimams priimti.

VI SKYRIUS

MOKINIŲ MOKYMOŠI PASIEKIMŲ VERTINIMO PRINCIPAI

21. Mokinių pasiekimų vertinimo esmė – padėti mokiniui mokytis ir tobulėti. Mokinių pasiekimų vertinimas grindžiamas atvirumu, nešališkumu, visų progimnazijos bendruomenės narių bendravimu ir bendradarbiavimu.

22. Vertinant mokinių pasiekimus laikomasi nuostatos, jog kiekvienas mokinys gali augti ir tobulėti, kai jam sudaromos jo poreikius atitinkančios sąlygos bei teikiama reikalinga pagalba.

23. Vertinami yra mokinių pasiekimai, todėl vertinimas neturi būti suprantamas kaip apdovanojimo ar drausminimo priemonė. Mokinių užduočių neatlikimo (nepateikimo) atvejais vadovaujasi Nuosekliojo mokymosi pagal bendrojo ugdymo programas tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro 2005 m. balandžio 5 d. įsakymu Nr. ISAK-556 „Dėl Nuosekliojo mokymosi pagal bendrojo ugdymo programas tvarkos aprašo patvirtinimo“.

24. Mokinių pažanga skatinama asmeninio tobulėjimo, o ne būti geresniam už kitą siekiu. Progimnazijos vertinimo kultūra nėra orientuota į mokinių konkurencijos tarpusavyje skatinimą, todėl mokiniai nelyginami tarpusavyje.

25. Mokytojas, planuodamas, organizuodamas ir įgyvendindamas mokinių mokymosi pasiekimų vertinimą:

25.1. vadovaujasi Pedagogų etikos kodeksu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2018 m. birželio 11 d. įsakymu Nr. V-561 „Dėl Pedagogų etikos kodekso patvirtinimo“;

25.2. ugdymo procese taiko adekvačius mokinių mokymosi pasiekimų stebėsenos ir vertinimo metodus;

25.3. kuria ir palaiko į mokymąsi orientuotą vertinimo kultūrą;

25.4. kolegialiai sprendžia mokinių įgytų kompetencijų vertinimo klausimus;

25.5. nuolat reflektuoja savo mokymo, mokinių mokymosi pasiekimų ir įgytų kompetencijų vertinimo praktikas, jų pridėtinę vertę kiekvieno mokinio mokymuisi;

25.6. tobulina instrumentus, padedančius įvertinti mokinių mokymosi pasiekimus ir įgytas kompetencijas;

25.7. aptaria su mokiniams akademinio sąžiningumo klausimus ir galimas pasekmes nesilaikant sąžiningumo principo;

25.8. principingai reaguoja į mokinių nesąžiningumo atvejus, tokius kaip plagijavimas, nusirašinėjimas, naudojimas pašaline pagalba atsiskaitymų metu ir pan.;

25.9. vertinimo proceso metu gerbia mokinių privatumą ir išlaiko konfidencialumą;

25.10. tinkamai tvarko mokinių mokymosi pasiekimų stebėsenos ir vertinimo duomenis.

VII SKYRIUS VERTINIMAS UGDYMO PROCESU

26. Mokinių pasiekimų ir pažangos vertinimas orientuotas į individualių galių pažinimą, saviraišką, saviugdą, siekiant standartuose apibrėžtų išsilavinimų. Vertinimas grindžiamas mokiniams, jų tėvams (globėjams, rūpintojams) aiškiais, iš anksto susitartais kriterijais, skatina jų mokymosi pažangą, kompetencijų plėtojimą.

27. Vertinimo rezultatų stebėjimas:

27.1. 1–8 klasių mokinių tėvai (globėjai, rūpintojai) ir 5–8 klasių mokiniai visus mokslo metus stebi asmeninę pažangą elektroniniame dienyne;

27.2. klasės vadovas su mokiniams aptaria jų mokymosi rezultatus (signalinius įvertinimus) likus ne mažiau kaip 6–8 savaitėms iki pusmečio pabaigos;

27.3. klasės vadovas ne rečiau kaip kartą per dvi savaites stebi kiekvieno mokinio asmeninę pažangą, esant poreikiui, kreipiasi pagalbos į pagalbos mokiniui specialistus, siekiant greitai reaguoti į rezultatų pasikeitimus;

27.4. mokiniai, pasibaigus pusmečiui, aptaria savo pažangą su klasės vadovu, dalyko mokytoju;

27.5. mokymosi pasiekimai fiksuojami elektroniniame dienyne;

27.6. vertinama tai, kas buvo numatyta pasiekti ugdymo procese: mokinių žinios ir supratimas, bendrieji ir dalyko gebėjimai, mokinių įgytos kompetencijos;

27.7. dalyko mokytojai stebi mokinių pažangą elektroniniame dienyne ne rečiau kaip kartą per mėnesį. Analizuoja pokyčius ir individualiai su mokiniais aptaria jų asmeninę pažangą bei pastangas, mokymosi sunkumus bei galimybes juos šalinti ir siekti aukštesnių mokymosi rezultatų, esant poreikiui, bendradarbiauja su klasės vadovu.

1–4 KLASIŲ MOKINIŲ VERTINIMAS

28. Pradinio ugdymo bendrosiose programose išskirti slenkstinis, patenkinamas, pagrindinis ir aukštesnysis lygiai. Pradinio ugdymo programoje mokinių pažangai ir pasiekimams fiksuoti ir vertinimo informacijai pateikti naudojami komentarai, vertinimo aplankai. Šiuos aplankus, mokytojo padedami, mokosi sudaryti patys mokiniai; taip jie kartu mokosi įsivertinti pasiekimus. Mokinių pasiekimai pažymiais nevertinami.

29. Vertinant 1–4 klasių mokinių pasiekimus, remiamasi vertinimo lentelėmis:

29.1. Pasiekimų vertinimas

Lygis	Įvertinimas
Aukštesnysis	Puikiai
Aukštesnysis	Labai gerai
Pagrindinis	Gerai
Pagrindinis	Pakankamai gerai
Patenkinamas	Patenkinamai
Slenkstinis	Silpnai
Nepatenkinamas	Nepasiekė minimalių rezultatų slenkstiniam vertinimui

29.2. Pasiekimų vertinimo lentelė po kontrolinių darbų, kurių užduotys vertinamos taškais (lietuvių kalba, lietuvių kalba ir literatūra, matematika, užsienio kalba, pasaulio pažinimas, gamtos mokslai, visuomeninis ugdymas):

Procentai	Pasiekimų lygis
100–90	Aukštesnysis
89–55	Pagrindinis
54–35	Patenkinamas
34–27	Slenkstinis
26–0	Nepatenkinamas

29.3. Diktantų vertinimo lentelė

Žodžių diktantas	Diktantas			Lygiai
	Rašybos klaidos	Skyrybos klaidos	Bendras klaidų skaičius	
0	0	0	0	Aukštesnysis lygis (Diktantą parašė puikiai.)
1–2	1	1–2	1–2	Aukštesnysis lygis (Diktantą parašė labai gerai.)
3	2	3	3	Pagrindinis lygis (Diktantą parašė gerai.)
4	3–4	4–5	4–5	Pagrindinis lygis (Diktantą parašė pakankamai gerai.)
5–6	5–6	6–8	6–9	Patenkinamas lygis (Diktantą parašė patenkinamai.)
7–8	7–8	9–10	10–11	Slenkstinis lygis (Diktantą parašė silpnai.)
9 ir daugiau	9 ir daugiau	11 ir daugiau	12 ir daugiau	Nepatenkinamas lygis (Nepasiekė minimalių rezultatų slenkstiniam vertinimui.)

29.4. Vertinant diktantą taisoma, bet klaida nelaikoma:

29.4.1. Klaidos iš neišeitų rašybos ir skyrybos taisyklių.

29.4.2. Klaidos rašybos taisyklėmis nepatikinamuose žodžiuose, jei su tų žodžių rašyba mokiniai nebuvo supažindinti.

29.4.3. Akivaizdūs apsirikimai (pvz., parašyta „knyda“, o reikia – „knyga“), jei apsirikimų diktante trys, jie laikomi viena klaida.

29.4.4. Kitaip negu buvo diktuojama parašyti žodžiai, jeigu jie gali būti rašomi dvejopai.

29.4.5. Jeigu vietoj vienu skyrybos ženklų padėti kiti, jeigu tokia skyryba neprieštaruja taisyklėms.

29.4.6. Tokie parašymo atvejai, kai skyrybos ženklai gali būti dedami arba nededami rašančiojo nuožiūra laikoma viena klaida:

29.4.7. Ta pati rašybos klaida, pasikartojanti tame pačiame žodyje, laikoma viena klaida.

29.4.8. Jeigu žodį reikia skirti iš abiejų pusių, o mokinys skyrė iš vienos.

29.4.9. Skyrybos klaidos pažeidžiančios tą pačią taisyklę visiškai vienodos sandaros sakiniuose.

29.4.10. Taškai nededami ant i – laikoma viena klaida visame darbe. Taškai nededami ant j – laikoma viena klaida visame darbe (jeigu daugiau kaip 3 besikartojančios klaidos).

30. Vertinant raštu, mokytojui rekomenduojama pažymėti, ką mokinys jau geba ir ko negeba.

31. Mokytojams mokinių pasiekimus, veiklą pamokoje rekomenduojama fiksuoti savo užrašuose. Informaciją pateikti tėvams (globėjams, rūpintojams) pokalbio metu ar individualių konsultacijų metu.

32. Skaitymo gebėjimų vertinimas:

32.1. mokiniui skaitymo gebėjimai yra visada vertinami žodžiu, o tėvams (globėjams, rūpintojams) pagal poreikius, nurodant konkrečius mokinio pasiekimus (pavyzdžiui, skaitymo sklandumą, atsakymų į teksto klausimus teisingumą, įdomią nuomonę apie skaitytą kūrinį ir pan.) ir

spragas (pavyzdžiui, intonavimo trūkumai, neatidus skaitymas, nes negebėjo rasti tekste aprašymo elementų ir pan.).

33. Diagnostinis vertinimas:

33.1. kontroliniai darbai, testai, savarankiški darbai vertinami pagal mokinių pasiekimų lygių požymius (29.2., 29.3. lentelės);

33.2. iš galutinio darbo negalima nustatyti mokinio pusmečio dalyko įvertinimo – lygio;

33.3. mokinio pusmečio dalykų vertinimai nustatomi apibendrinant mokinio padarytą pažangą per progimnazijoje nustatytą ugdymo laikotarpį (pusmetį). Mokytojas visą pusmetį stebi, fiksuoja mokinio pažangą, pasiekimus ir pusmečio gale apibendrina pusmečio rezultatus, įvertina – nurodo mokinio pasiekimų lygį (aukštesnysis, pagrindinis, patenkinamas, slenkstinis, nepadarė pažangos pagal pasiekimų požymius, aprašytus Bendrojoje programoje);

33.4. darbuose, kurie vertinami taškais, balais rekomenduojama nurodyti kokio lygio požymius atitinka atliktas darbas;

33.5. mokiniai apie patikrinamųjų darbų rašymą turi sužinoti ne vėliau kaip prieš 3 darbo dienas;

34. 1–4 klasėse mokytojo tikrinama ir ištaisoma:

1-ose klasėse:

- tikrinamas naujai išmoktų raidžių rašymas (eilutėje pažymima keletas taisyklingiausiai parašytų raidžių), skaitmenų taisyklingas rašymas.

- taisomas netaisyklingas raidžių jungimas;

- patikrinamuosiuose rašto darbuose ištaisomos visos klaidos.

- rekomenduojame pirmoje klasėje taisyti visus mokinio rašto darbus (sąsiuvinius, pratybų sąsiuvinius).

2-ose klasėse:

- tikrinami ir įvertinami visi kontroliniai darbai (testai, diktantai, matematikos kontroliniai);

- pratybų sąsiuvinuose tikrinamos mokytojo pasirinktos užduotys;

- sąsiuvinyje tikrinamos užduotys, leidžiančios įvertinti mokinių išmokimą ir suvokimą;

- rekomenduojama tikrinti savarankiškai atliktas užduotis;

- tikrinami 1–2 kūrybiniai darbai per mėnesį.

3–4-ose klasėse:

- tikrinami ir įvertinami visi kontroliniai darbai (testai, diktantai, matematikos kontroliniai);

- pratybų sąsiuvinuose tikrinamos mokytojo pasirinktos užduotys;

- tikrinami 1–2 kūrybiniai darbai per mėnesį, vertinama minčių raiška, rašybos ir skyrybos klaidos.

- namų darbai tikrinami klasės mokytojo pasirinktais būdais.

35. Tikrinant matematikos kontrolinius darbus, testus, lietuvių, anglų kalbų darbus:

- mokytojas ištaiso arba pažymi visas klaidas (matematikos, lietuvių, anglų kalbų).

5–8 KLASIŲ MOKINIŲ VERTINIMAS

36. Pagrindinio ugdymo programoje (5–8 klasėse) pasiekimų lygiai siejami su pažymiu: slenkstinis lygis (I) – 4 balai, patenkinamas lygis (II) – 5–6 balai, pagrindinis lygis (III) – 7–8 balai, aukštesnysis lygis (IV) – 9–10 balai. 5–8 klasėse mokinių pasiekimai vertinami pažymiais, „įskaityta“ / „neįskaityta“ arba „atleista“.

37. Patenkinami įvertinimai yra 4–10 balų įvertinimai, „įskaityta“, „atleista“. Nepatenkinamais laikomi 1–3 balų mokomųjų dalykų įvertinimai, „neįskaityta“.

38. Mokytojas kiekvienų mokslo metų pirmąją savaitę supažindina mokinius su savo dalyko vertinimo sistema, aptaria vertinimo kriterijus, formas ir metodus.

39. Mokinių pasiekimai vertinami sistemingai.

40. Dalykų mokymosi pasiekimai vertinami:

Dalykas	Vertinimas
Lietuvių kalba ir literatūra	10 balų vertinimo sistema
Užsienio kalba (pirmoji)	10 balų vertinimo sistema
Užsienio kalba (antroji)	10 balų vertinimo sistema
Matematika	10 balų vertinimo sistema
Informatika	10 balų vertinimo sistema
Informacinės technologijos	10 balų vertinimo sistema
Gamtos mokslai	10 balų vertinimo sistema
Gamta ir žmogus	10 balų vertinimo sistema
Biologija	10 balų vertinimo sistema
Chemija	10 balų vertinimo sistema
Fizika	10 balų vertinimo sistema
Istorija	10 balų vertinimo sistema
Geografija	10 balų vertinimo sistema
Technologijos	10 balų vertinimo sistema
Dailė	10 balų vertinimo sistema
Muzika	10 balų vertinimo sistema
Dorinis ugdymas (tikyba arba etika)	Irašas „įskaityta“ arba „neįskaityta“
Žmogaus sauga	Irašas „įskaityta“ arba „neįskaityta“
Fizinis ugdymas	Irašas „įskaityta“, „neįskaityta“ arba „atleista“
Gyvenimo įgūdžiai	Irašas „įskaityta“ arba „neįskaityta“
Socialinė-pilietinė veikla	Irašas „įskaityta“ arba „neįskaityta“

41. Mokinio, atvykusio mokytis į progimnaziją iš kitos ugdymo įstaigos, kurioje mokymosi pasiekimai buvo įvertinti kitaip nei priimta progimnazijoje, įvertinimai konvertuojami taip:

- „įskaityta“ – 10;

- „neįskaityta“ – 3.

42. Minimalus pažymių skaičius per pusmetį – dalykui skirtų savaitinių pamokų skaičius +2.

43. Kontroliniai darbai planuojami (apie kontrolinį darbą mokiniai informuojami ne vėliau kaip prieš savaitę), jų atlikimo laiką derina klasėje dirbantys mokytojai. Numatomą kontrolinį darbą fiksuoja elektroniniame dienyne.

44. Mokiniams per dieną negali būti skiriamas daugiau kaip vienas kontrolinis darbas.

45. Kontrolinio darbo ir kitų atsiskaitymų užduotis rekomenduojama pateikti taip, kad jose būtų nurodyta kiekvienos užduoties ar klausimo vertė taškais.

46. Mokinių kontroliniai darbai ištaisomi ir grąžinami mokiniams, o jų rezultatai įrašomi į elektroninį dienyną ne vėliau kaip po 10–14 kalendorinių dienų.

47. Mokinys, dėl ligos ar kitų svarbių priežasčių nedalyvavęs kontroliniame darbe, privalo atsiskaityti (rašyti kontrolinį darbą) mokytojo ir mokinio sutartu laiku.

48. Jeigu mokinys neatliko per pusmetį skirtų vertinimo užduočių dėl pateisintų priežasčių (pav., ligos), fiksuojamas įrašas „atleista“ („atl.“).

49. Skatinant 5–8 klasių mokinių motyvaciją, vertinant mokinio žinias, gebėjimus, galima atsižvelgti į mokinio pastangas, padarytą pažangą, aktyvumą, atlikto darbo kūrybiškumą ir pakelti pažymį 1–2 balais.

50. Kaupiamojo balo principu 5–8 klasių mokiniams per pusmetį gali būti parašomas pažymys už namų darbus ar klasėje atliktas užduotis.

51. 10 balų įvertinimas gali būti įrašomas į dienyną už mokinio dalyvavimą rajono, respublikos olimpiadose, konkursuose, renginiuose.

52. Mokiniai praleidę daugiau kaip 50 procentų pusmečio pamokų be pateisinamos priežasties, laiko dalyko įskaitą.

53. Pusmečio pažymys vedamas pagal apvalinimo taisyklę. Apskaičiuotas pažymių vidurkis – apvalinamas. Pvz.: $-(5+4+6+3):4=18:4=4,5 \approx 5$.

54. Dalyko metinis įvertinimas fiksuojamas įrašu „įsk“, jei I ir II pusmečių įvertinimai yra „įsk“ ir „įsk“ arba „įsk“ ir „neįsk“ arba „neįsk“ ir „įsk“. Dalyko metinis įvertinimas fiksuojamas įrašu „neįsk“, jei I ir II pusmečių įvertinimai yra „neįsk“.

55. Dalyko metinis įvertinimas fiksuojamas įrašu „atl.“, jei I ir II pusmečių įvertinimai yra „atl.“ ir „atl.“. Jei I pusmečio įvertinimas yra „atl.“, o II pusmečio įvertinimas – „įsk.“ arba „neįsk.“, tai metinis įvertinimas fiksuojamas įrašu „įsk.“ arba „neįsk.“. Jei I pusmečio įvertinimas yra „įsk.“ arba „neįsk.“, o II pusmečio įvertinimas – „atl.“, tai metinis įvertinimas fiksuojamas įrašu „atl.“

56. Metinis pažymys vedamas iš I ir II pusmečių įvertinimų pagal apvalinimo taisyklę.

57. Jei mokinys bent vienu ugdymo laikotarpiu kai kurių dalykų nesimokė, dalyko metinis įvertinimas fiksuojamas atsižvelgus į kitu ugdymo laikotarpiu turimus mokymosi įvertinimus.

58. Klasės vadovas I pusmečio ir II pusmečio pabaigoje užpildo ir direktoriaus pavaduotojui ugdymui pateikia mokymosi ir lankomumo suvestinę.

59. Mokinio, turinčio kai kurių ugdymo plano dalykų nepatenkinamus metinius (papildomo darbo, jei buvo skirtas) įvertinimus, neatliktą socialinę pilietinę veiklą, kėlimo į aukštesnę klasę, palikimo kartoti ugdymo programos ar papildomo darbo skyrimo klausimus svarsto mokinį ugde mokytojai, kiti ugdymo procese dalyvavę asmenys.

60. Jei mokinio papildomas darbas buvo įvertintas nepatenkinamu įvertinimu arba praėjo nustatytas laikas, kada mokinys turėjo atsiskaityti (atlikti papildomą darbą) mokytojai pakartotinai svarsto mokinio mokymosi pasiekimus. Išklauso mokinio tėvų (globėjų, rūpintojų) pageidavimą ir teikia siūlymą progimnazijos vadovui.

61. Papildomo darbo įvertinimas įskaitomas kaip metinis įvertinimas.

VIII SKYRIUS MOKINIŲ IR TĖVŲ (GLOBĖJŲ, RŪPINTOJŲ) INFORMAVIMAS

62. Mokslo metų pradžioje klasių vadovai su mokiniais aptaria Aprašą.

63. Klasių vadovai kiekvienų mokslo metų pradžioje per elektroninį dienyną supažindina mokinių tėvus (globėjus, rūpintojus) su Aprašu. Tėvai (globėjai, rūpintojai), kurie neturi galimybių naudotis elektroniniu dienynu, supažindinami kitais jiems priimtinais būdais.

64. Mokiniai apie pasiekimus ir daromą pažangą informuojami žodžiu ir raštu pamokose, darant įrašus elektroniniame dienyne, sąsiuvinuose ar kita mokytojo pasirinkta forma.

65. Mokinių tėvai (globėjai, rūpintojai) apie jų vaikų mokymosi pasiekimus ir daromą pažangą žodžiu ar raštu (elektroniniu būdu ar kita pasirinkta forma) informuojami susirinkimų, individualių pokalbių metu ar per įrašus elektroniniame dienyne (pastabos, pagyrimai, komentarai, pusmečio, metiniai įvertinimai ir kt.). Tėvams (globėjams, rūpintojams) informacija pateikiama tik asmeniškai. Teikiant informaciją išsamiai paaiškinama apie mokymosi pasiekimus ir problemas.

66. Klasių vadovai, gavę raštišką tėvų (globėjų, rūpintojų) prašymą, teikia spausdintas ataskaitas tėvams (globėjams, rūpintojams), neturintiems galimybės prisijungti prie elektroninio

dienyno. Mokinio pažangumo ir lankomumo ataskaitos išspausdinamos kas mėnesį, ne vėliau kaip iki kito mėnesio 15 d.

67. Klasių vadovai:

67.1. organizuoja tėvų (globėjų, rūpintojų) susirinkimus, individualius pokalbius, skirtus mokinių pasiekimams ir pažangai aptarti 2–3 kartus per metus (esant reikalui ir dažniau).
